

prima instanță: Judecătoria Centru, judecător-Șt.Niță
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători-Nina Cernat, Ana Gavrilă, Anatol Pahapol

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
Î N C H E I E R E

16 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător- Valeriu Doagă
Judecătorii – Iurie Bejenaru, Vera Macinskaia

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gorodișcean Claudia, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Claudia Gorodișcean către Ministerul Apărării al RM privind încasarea despăgubirilor pentru prejudiciul moral cauzat și a pensiei viagere în legătură cu pierderea întreținătorului, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2014, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Gorodișcean Claudia și menținută hotărârea Judecătoriei Centru din 17 septembrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată,

constată

La data de 17.12.2012, Claudia Gorodișcean s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Apărării al RM, solicitând prin cerere concretizată repararea prejudiciului moral, cauzat în legătură cu decesul fiului său Corneliu Gorodișcean în mărime de 1000000 lei, precum și încasarea pensiei viagere în legătură cu pierderea întreținătorului în mărime de 1540 lei lunar până la decesul reclamantei.

În argumentarea acțiunii a indicat că, la data de 05.05.2010 fiul său, Corneliu Gorodișcean, a fost încorporat în rîndul Forțelor Armate ale Republicii Moldova, iar ulterior a fost repartizat pentru îndeplinirea serviciului militar în termen în Batalionul 3 Infanterie Independent al Forțelor de Menținere a Păcii din s. Coșnița, raionul Dubăsari. La data de 20.03.2011, Corneliu Gorodișcean a fost împușcat din neatenție de către colegul său Ion Jerep, care, prin sentința Judecătoriei Militare din 20.05.2013, a fost condamnat în baza art. 373, al. 2, lit. b CP RM, la închisoare pe termen de 3 ani. Consideră că fiul său a decedat ca urmare acțiunilor neglijente ale persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul Ministerului Apărării al RM, de aceea pîrîtul este responsabil de această tragedie și de repararea prejudiciului

material și moral, cauzat în legătură cu pierderea fiului său. Ministerul Apărării al RM a achitat reclamantei o primă de asigurare în mărime de 348288 lei, fapt confirmat prin dispoziția de plată din 13.12.2011, însă în urma decesului fiului starea sănătății reclamantei s-a înrăutățit simțitor, ceea ce a dus la incapacitatea ei de a munci, iar alte persoane sau rude care ar putea să o întrețină nu are. În acest context, a invocat prevederile art. 2, al. 2, 37 a Legii asigurărilor cu pensii a militarilor și art. 1419, al. 3 CC RM, care reglementează modalitatea acordării și cuantumul despăgubirilor pentru pierderea întreținătorului. Consideră că este în drept să pretindă la o pensie viageră în cuantum de 40% din salariul mediu lunar pe țară - 3850 lei, ceea ce constituie 1540 lei. De asemenea, în legătură cu pierderea unicului fecior, reclamanta a suportat traume sufletești ireparabile, motiv pentru care solicită încasarea despăgubirilor morale, pe care le-a evaluat la suma de 1000000 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru din 17.09.2013 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

La data de 09.10.2013, cu respectarea termenului de declarare a apelului prevăzut la art. 362 CPC al RM, Claudia Gorodișcean a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond, solicitînd casarea integrală a hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2014, cererea de apel depusă de către Gorodișcean Claudia a fost respinsă și menținută hotărîrea Judecătorei Centru din 17.09.2013.

La 11 aprilie 2014, Gorodișcean Claudia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 11.02.2014 și a hotărîrii Judecătorei Centru din 17.09.2013, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului, recurenta Gorodișcean Claudia a invocat încălcarea normelor de drept procedural, deoarece instanța de apel a examinat cauza în lipsa sa, astfel, fiind lipsită de dreptul de a prezenta probe în susținerea cererii de chemare în judecată. Menționează recurenta că, cînd era în viață fiul Gorodișcean Corneliu el era unicul întreținător al familiei și după decesul acestuia starea materială s-a înrăutățit, iar conform art.2 alin.(2) din Legea asigurări cu pensii a militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne li se stabilește pensie de invaliditate, iar familiilor acestora pensie în cazul pierderii întreținătorului, independent de durata serviciului militar.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Gorodișcean Claudia în termen, deoarece în copia deciziei a fost expediată în adresa recurente la 19 februarie 2014, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d.64)

La 22 mai 2014, intimatul Ministerul Apărării a depus referință la recurs, solicitînd respingerea recursului declarat de Gorodișcean Claudia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Conform art. 432 CPC (temeiurile declarării recursului):

(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat Gorodișcean Claudia este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Instanța de recurs consideră că, argumentele invocate de către Gorodișcean Claudia precum că au fost încălcate normele de drept procedural, deoarece instanța de apel a examinat cauza în lipsa sa, Colegiul consideră că nu pot fi reținute, deoarece Gorodișcean Claudia a fost înștiințată pentru ședința de judecată din 11.02.2014, contra semnătură, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.51).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele judecătorești au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursul declarat de către Gorodișcean Claudia, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel, cărora instanțele judecătorești le-au dat o apreciere corectă, avînd la bază

cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Călăuzindu-se de art. 440 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În același timp, completul relevă că, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag. 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanțele judecătorești au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, au aplicat corect normele de drept material, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Gorodișcean Claudia, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Gorodișcean Claudia se consideră, ca inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Vera Macinskaia